

Павлова Т.В.

старший науковий співробітник

Котова І.М.

старший науковий співробітник

Одеський національний економічний університет (Україна)

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Світова фінансова криза поставила перед Україною два головні взаємопов'язані напрямки державної політики у сфері інноваційної діяльності: формування національної інноваційної системи та збереження й розвиток кадрового потенціалу науково-технічного комплексу країни.

У сучасних умовах позитивний та стабільний розвиток будь-якої макроекономічної системи можливий лише на основі повномасштабної та результативної інноваційної діяльності. Однак в Україні масштаби інноваційної діяльності, її характер і результативність ще далекі від аналогічних параметрів не тільки найбільш розвинених у економічному відношенні країн світу, але і країн, які інтенсивно розвиваються. Непослідовність науково-технічної та інноваційної політики незалежної України призвели до її технологічного відставання від провідних країн світу, зростання структурної розбалансованості економіки та нівелювання значення ролі інноваційного чинника в економічному зростанні країни.

Домінантою у становленні моделі динамічного економічного розвитку країни у XXI столітті повинна стати система інноваційного розвитку наукових знань, нових технологій, продуктів, послуг. У свою чергу, інноваційні технології є підґрунтям побудови «економіки знань», що передбачає застосування високих технологій, зростання науково-промислового потенціалу країни, формування широкого кола об'єктів інтелектуальної власності.

Організація інноваційної діяльності потребує чіткого визначення її компонентів. На сучасному етапі розвитку освітньої інноватики відбувається активний процес формування загальних підходів до структурування інноваційної діяльності. Основною формою організації та здійснення інноваційної діяльності у сфері науки й освіти є інноваційний проект. Інноваційний проект – комплекс заходів у рамках повного інноваційного циклу, спрямований на створення конкретного інноваційного продукту. Інноваційний освітній проект – проект, навчально-методичне забезпечення й засоби навчально-методичного профілю, структурні й інфраструктурні нововведення у сфері освіти, а також здійснення нових освітніх послуг й підготовка спеціалістів, яких потребує ринок праці.

Основними етапами повного інноваційного циклу створення інноваційної продукції й надання послуг є: фундаментальні та прикладні дослідження; стратегічні маркетингові дослідження; виробничий етап; реалізація продукції; трансфер продукції й послуг. Для інноваційних освітніх проектів характерна взаємодія із ринком освітніх послуг і ринком праці. Необхідно класифікувати

інноваційні освітні проекти: навчальні, спрямовані на надання нового або модернізованого виду освітніх послуг; навчально-видавничі, спрямовані на розробку змісту нових підручників, навчально-методичних посібників, включаючи електронні мультимедійні підручники й навчально-методичні посібники. Для управління інноваційною діяльністю у ВНЗ принципово важливим є забезпечення повноти й погодженості етапів інноваційного циклу. У зв'язку з цим система управління інноваційною діяльністю у науковій та освітній сферах має забезпечувати вирішення таких завдань: оцінку інноваційного потенціалу результатів фундаментальних та прикладних досліджень підрозділів ВНЗ; фіксацію прав на результати науково-дослідної діяльності; ведення баз даних та інформаційної підтримки інноваційної діяльності; комерціалізацію прав на об'єкти інтелектуальної власності; підвищення кваліфікації кадрів, задіяних в інноваційній діяльності.

Інноваційна діяльність є одним із основних аспектів роботи сучасної школи в режимі розвитку, що характеризується послідовністю та поетапністю. Залежить інноваційна діяльність від двох факторів: сили інноваційних процесів та характеру їх відносин з навколишнім світом [1].

До основних завдань інноваційної діяльності вищої школи можна віднести: формування і реалізацію повного інноваційного циклу в освітній і наукових сферах як бази для підготовки нового покоління висококваліфікованих фахівців і розвитку інтелектуального потенціалу вищої школи; створення умов і стимулів для залучення науковців, професорсько-викладацького складу, студентів і аспірантів до інноваційного процесу; використання інноваційної діяльності для підвищення якості підготовки фахівців у нових економічних умовах; запровадження в навчальний процес результатів інноваційної діяльності; концентрація інтелектуального потенціалу на дослідження та розробки пріоритетних напрямів науки і техніки; формування єдиного інформаційного простору для забезпечення інноваційної діяльності вищої школи, що об'єднує навчальний, науковий й інноваційний блоки ВНЗ із створення автоматизованого документообігу; організація у ВНЗ гнучкої багаторівневої підготовки та перепідготовки спеціалістів, підвищення кваліфікації кадрів для інноваційної сфери на основі технологій традиційного й дистанційного навчання; співпраця ВНЗ із зарубіжними й міжнародними організаціями, що підтримують бізнес-освіту, підприємницьку й інноваційну діяльність; запровадження у ВНЗ системи управління якістю освітньої, наукової й інноваційної діяльності; формування й розвиток інфраструктури інноваційної діяльності вищої школи у регіоні.

Таким чином, на кожному етапі інноваційного циклу необхідно сформулювати й зафіксувати отримані результати, оцінити їх новизну, наукову й освітню значущість, інноваційний потенціал, ресурсне, кадрове й інфраструктурне забезпечення для їх подальшого просунення й використання.

Література

1. Слободчков В.И. Проблемы становления и развития инновационного образования / В.И. Слободчиков // Инновации в образовании. – 2003. – № 2. – С. 4-28.